

Prima instanță: Judecătoria Bălți (jud.: D. Gerasim)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: I. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevschi)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud.: T. Vieru, O. Sternioală, V. Clevadi)

Î N C H E I E R E

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecători

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire depusă de către Elizaveta Povorozniuc,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elizaveta Povorozniuc împotriva Liudmilei Godovaniuc cu privire la privarea pârței de dreptul la succesiune și anularea contractului din 05 aprilie 2011,
împotriva încheierii din 14 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Elizaveta Povorozniuc,

c o n s t a ț ă :

La 28 aprilie 2015, Elizaveta Povorozniuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liudmilei Godovaniuc cu privire la privarea pârței de dreptul la succesiune și anularea contractului din 05 aprilie 2011.

Elizaveta Povorozniuc a solicitat privarea Liudmilei Godovaniuc de dreptul la succesiune, după decesul lui Roman Godovaniuc și anularea contractului nr. 7235 din 05 aprilie 2011 cu privire la stabilirea cotelor părți din proprietatea comună și donarea a ½ cotă-parte din apartament.

Prin hotărârea din 29 decembrie 2015 a Judecătoriei Bălți, s-a respins acțiunea formulată de Elizaveta Povorozniuc (vol. I, f.d. 240, vol. II, f.d. 15-18).

S-a dispus încasarea din contul Elizavetei Povorozniuc în beneficiul Liudmilei Godovaniuc, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 8727,04 lei.

Prin decizia din 31 martie 2016 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarant de Elizaveta Povorozniuc și s-a menținut hotărârea din 29 decembrie 2015 a Judecătoriei Bălți (vol. II, f.d. 52, 53-57).

Prin încheierea din 14 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat inadmisibilă cererea de recurs depusă de Elizaveta Povorozniuc (vol. II, f.d. 105-108).

La 07 decembrie 2018, Elizaveta Povorozniuc, prin intermediul oficiului poștal a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 14 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire și prelungirea

termenului de adresare, casarea hotărârilor instanțelor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de revizuire, Elizaveta Povorozniuc a indicat că instanțele de judecată s-au bazat doar pe probe acumulate în timpul examinării cauzei.

Revizuenta a menționat că i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Verificând încheierea supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu articolul 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Alineatul 2 prevede că încheierile de încetare a procesului conform articolului 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform articolului 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Structura logico – juridică a articolului 451 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă prevede condițiile de formă și de conținut a unei cereri de revizuire, obligația revizuentului de a depune cererea la instanța competentă și inadmisibilitatea avansării repetate a unei asemenea cereri, care este întemeiată pe aceleași temeiuri. În mod corespunzător, nerespectarea acestor cerințe legale dictează aplicarea articolului 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Totuși, în urma modificărilor operate, prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, la articolele 446 și 448 din Codul de procedură civilă, încheierile judecătorești, care nu se referă la fondul cauzei, nu se supun revizuirii. În același context, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității.

Din această perspectivă, Colegiul judiciar trebuie să se pronunțe dacă încheierea irevocabilă de inadmisibilitate poate fi supusă revizuirii și dacă Curtea Supremă de Justiție este competentă să judece o atare situație juridică.

Cu privire la primul aspect, instanța de judecată notează că articolul 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă confirmă că încheierea de inadmisibilitate a unui recurs nu se referă la fondul cauzei, ceea ce face aplicabil articolul 446 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Cu toate acestea, temeiurile indicate la articolul 433 lit. a¹) – d) din Codul de procedură civilă pot fi apreciate doar de instanța de recurs, iar lipsa unei căi de a atac, chiar și de retractare, ar afecta dreptul la un proces echitabil, garantat de articolul 20 din Constituția Republicii Moldova și articolul 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, îndepărtarea de la principiul securității juridice este justificată doar

când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ryabykh vs Rusia*, 24 iulie 2003, parag. 52; *Pravednaya vs Rusia*, 18 noiembrie 2004, parag. 25; *Giuran vs România*, 21 iunie 2011, parag. 30). Competența instanțelor superioare de a casa și de modifica hotărâri judecătorești obligatorii și executorii ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare. Această competență trebuie exercitată astfel încât să facă, atât cât este posibil, un echilibru echitabil între interesele unui individ și nevoia de a asigura eficiența sistemului judiciar (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Nikitin vs Rusia*, 20 iulie 2004, parag. 54-61; *S.C. „Textinc” S.A. vs România*, 6 februarie 2018, parag. 24).

La acest capitol, Colegiul judiciar observă că încheierea din 14 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost declarată inadmisibilă în baza temeiul prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. Formalitățile specificate la articolul 433 a¹) – d) din Codul de procedură civilă au fost respectate de recurent, iar completul de judecată nu a avut obiecții în această parte.

Drept consecință, instanța de judecată trage concluzia că încheierea sus – citată nu poate fi contestată în procedură de revizuire, iar instanța nu este competentă de a examina cererea de revizuire formulată de Elizaveta Povorozniuc. Or, este evident că hotărârea din 29 decembrie 2015 a Judecătoriei Bălți a fost supusă căilor de atac și a fost menținută prin decizia din 31 martie 2016 a Curții de Apel Bălți. Conjunctura descrisă supra determină posibilitatea depunerii revizuirii la Curtea de Apel Bălți, conform competenței specificate în articolul 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, instanța de revizuire declară inadmisibile pretențiile revizuyentei în partea anulării deciziei din 31 martie 2016 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din hotărârea din 29 decembrie 2015 a Judecătoriei Bălți.

Cu privire la încheierea din 14 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, Colegiul de control judiciar relevă că legislatorul nu a prevăzut o împuternicire expresă a instanței de revizuire în acest caz. Însă, articolul 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește fără echivoc că dispozițiile judecătorești se revizuiesc în condițiile capitolului XXXIX. Totodată, alineatul (2) din articolul respectiv folosește sintagma „încheierile de inadmisibilitate”, ce vizează în mod direct doar încheierile judecătorești, care nu se supun revizuirii, întrucât nu se referă la fondul cauzei. Mai mult, o situație juridică similară a fost introdusă de legislator prin punctul 145 din articolul III din Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018. Așadar, potrivit acestor completări, instanța de recurs are competența de a considera inadmisibil recursul în cazul în care este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5).

Astfel, raționamentele de mai sus limitează soluția instanței la articolul 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu articolul 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Pe baza celor prezentate, instanța învederează că legislatorul nu a exemplificat împrejurările, când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă. Totuși această dispoziție legală, dar și practica judiciară constantă, denotă că o cerere de revizuire poate fi

declarată inadmisibilă, atunci când nu a fost depusă în termenele prevăzute la articolul 450 din Codul de procedură civilă sau a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să facă acest lucru. La fel, cerere de revizuire poate fi respinsă atunci când nu sunt respectate condițiile de formă din articolul 451 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă. Actualmente, urmând logica sus - enunțată, instanța de revizuire poate considera o cerere de revizuire ca inadmisibilă în cazul în care revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Având în vedere articolele 446 și 451 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide că cererea de revizuire depusă de Elizaveta Povorozniuc urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Pentru a respecta certitudinea juridică și buna – administrare a justiției, instanța de judecată explică revizuietei, dar și instanței competente de a examina revizuirea, că soluția de inadmisibilitate a cererii formulate de Elizaveta Povorozniuc nu exclude posibilitatea acesteia de a se adresa cu aceeași cerere de revizuire la Curtea de Apel Bălți, conform competenței. În subsidiar, dreptul revizuietei de a formula cererea de revizuire în fața Curții de Apel demonstrează că aplicarea unei atare soluții nu derogă de la dispozițiile generale și nu restrânge drepturile procedurale, din moment ce nu este afectat dreptul de acces la justiție.

În conformitate cu articolele 270, 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Elizaveta Povorozniuc.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Maria Ghervas